

Закріплення прав і обов'язків такого ринку на державному рівні, дозволить здійснювати жорсткий контроль за діяльністю таких компаній. Також, доцільно було б розширити повноваження НБУ стосовно регулювання операцій на ньому, зокрема створити відповідні органи виконавчої влади. Прикладом існування таких органів можуть бути Британське Управління з фінансового регулювання і спостереження, та Комісія із ф'ючерсної торгівлі товарами у США. Окрім того, у США велику роботу із розробки правил торгів, умов надання брокерських послуг і розв'язання конфліктних ситуацій здійснює неурядова Національна ф'ючерсна організація.

Проведення таких заходів дозволить не тільки захистити права громадян країни, але й дозволить отримувати додаткові кошти до державного бюджету. Також це зробить роботу на таких ринках більш популярною, що теж принесе свої дивіденди.

Література

1. Рулетка по имени ФОРЕКС [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.forex.ua/forex_ukraine.shtml.
2. Мозговий О. М. Фондовий ринок: Навч. посібник / О. М. Мозговий. — К.: КНЕУ, 1999. — 316 с.
3. На ринку Форекс грядут зміни [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://news.finance.ua/ua/~2/0/all/2013/08/28/307980>.
4. Проблеми власності та легалізації капіталів і доходів в Україні [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://gazeta.dt.ua/POLITICS/problem_i_vlasnosti_ta_legalizatsiyi_kapitaliv_i_dohodiv_v_ukrayini.html
5. Постанова Правління НБУ від 03.08.2012 № 327 «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1434-12>.

Кайгородов О. М.,

*студент 2 курсу факультету адвокатури,
Національний університет «Одеська юридична академія»*

ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ БАНКРУТСТВА КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ УКРАЇНИ

Становлення інституту банкрутства в Україні відбулося після проголошення її незалежності. Перший Закон «Про банкрутство» [1] був прийнятий Верховною Радою України в 1992 р. Наступ-

ним кроком було прийняття Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» від 30 червня 1999 р. [2].

Банкрутство банку — це результат негативних тенденцій (процесів), які відбуваються в ньому протягом тривалого часу. Попередження кризових явищ якомога раніше дозволяє виправити ситуацію за допомогою прийняття відповідних рішень, знизити ризик для інших суб'єктів господарювання, уникнути ланцюгової реакції [3]. Банкрутство комерційних банків — типове явище для економічних систем більшості країн світу, яке є дуже дорогим для суспільства, оскільки банки виконують важливі систематичні функції.

Основними проблемами процедури банкрутства є недосконалість правового регулювання. Ця процедура здійснюється не за загальними положеннями Закону «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом», а за певними статтями Закону «Про банки та банківську діяльність» [4]. Законодавець суттєво обмежив роль суду в ситуації неплатоспроможності комерційного банку.

Тому на сьогоднішній день важливою є розробка практичних методів вирішення проблеми банкрутства комерційних банків України. Одним з таких організаційно-правових методів може бути створення, так званих, госпітальних банків. Основна мета функціонування таких банків полягає в тому, що проблемні активи замість того, щоб ліквідуватися в авральному порядку і за будь-якої ціни, можуть бути реструктуризовані в спеціальній установі, яка має відповідні фінансові можливості і може спокійно «дочекатися» закінчення кризи, щоб з відновленням платоспроможності боржників повернути ці активи на ринок за оптимальною ціною [5].

Щоб вивести банк з кризи і повернути йому платоспроможність, його необхідно перевести в режим фінансового оздоровлення з ініціативи НБУ. Такий режим становить собою сукупність непримусових і примусових заходів впливу на комерційний банк, спрямований на збільшення капіталу банку до необхідного рівня протягом визначеного періоду й усунення порушення, що призвели до збиткової діяльності, а також наслідків такої діяльності.

Якщо таких заходів не буде достатньо, то НБУ може наполювати на обов'язковій реорганізації або призначенні тимчасової адміністрації.

Методами фінансового оздоровлення задля запобігання банкрутства є наступні. Передача активів неплатоспроможного банку в платоспроможний. До фінансово стабільної установи передають обов'язки перед вкладниками. Так, наприклад, у 2009 р. активи «Укрпромбанка» були переведені в «Родовід банк». Передача активів і обов'язків — достатньо поширена практика рішення проблем комерційних банків (зокрема, вона передбачена законодавством США, Канади, Іспанії).

Продаж інвесторам за вже визначеною програмою санації.

З метою відновлення платоспроможності й приведення діяльності банку до стандартів банківського законодавства, до програми санації можуть використовуватися наступні заходи: виплата боргу кредиторам, внесення на розгляд загальних зборів питання про зміну органів управління банком залучення осіб, уповноважених інвесторами виконувати належні заходи.

Шляхом призначення тимчасової адміністрації.

Цей метод є достатньо дієвим і можна побачити, що останні три роки НБУ активно ним користується. За допомогою цього заходу певну кількість українських банків вдалося врятувати від ліквідації.

Оскільки ці методи не завжди приносять позитивний результат, самі акціонери банків можуть вирішувати свої проблеми і використовувати злиття чи об'єднання установ як один з методів фінансового оздоровлення. Так, менш фінансово стійка установа приєднується до більш стійкої, унаслідок чого уникає банкрутства.

Отже, щоб подолати фінансову кризу і вирішити проблему комерційних банків варто запропонувати наступні дії:

- провести оптимізацію системи управління ризиками, що дозволяє їх передчасно виявити і мінімізувати;
- створити на основі головного офісу потужний аналітичний, методологічний і розрахунковий центр, що дозволить зменшити витрати на аналогічні децентралізовані служби при структурних підрозділах;
- проводити єдину процентну, тарифну політику для кожного структурного відділу;
- знизити імовірність здійснення фінансових махінацій співробітниками банку;
- уникати витрат, пов'язаних з економічно необґрунтованими покупками основних і нематеріальних активів;

- зменшити залежність комерційного банку від некомпетентних дій співробітників структурних відділень;
- створити комплексну систему ризик-менеджменту (забезпечує надійний процес виявлення, оцінки, контролю та моніторингу всіх видів ризику на всіх рівнях організації.

Література

1. Закон України «Про банкрутство» // Відомості Верховної Ради. — 1992. — № 31.
2. Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом»// Відомості Верховної Ради. — 1992. — № 31.
3. Криклій О. А. Управління кредитним ризиком банку: монографія / О. А. Криклій, Н. Т. Маслак. — Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2008. — 86 с.
4. Закон України «Про банки та банківську діяльність» // Урядовий кур'єр. — 2001. — № 8.
5. Нідзельська І. А. Кредитні ризики та їх наслідки для банківської системи України в умовах поглиблення фінансової кризи / І. А. Нідзельська // Фінанси України. — 2009. — № 8. — С. 102.

Левчук С. В.,

*студент 2 курсу факультету адвокатури,
Національний університет «Одеська юридична академія»*

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНИХ БАНКІВ В УКРАЇНІ

Протягом останніх десятиліть у сфері світового банківського бізнесу спостерігається стійка тенденція диверсифікації видів банківської діяльності [1]. Зокрема в сучасній Українській банківській системі через високу потребу інноваційного сектору економіки в інвестиціях, з метою розширення джерел отримання додаткових прибутків, створюються банки, що працюють професійно в сфері інновацій. Інноваційні банки – це різновид комерційних банківських установ, що спеціалізуються на фінансуванні та кредитуванні інноваційних проектів, тобто різних науково-технічних розробок, починаючи від проектування чи створення дослідного зразка до масового впровадження. Кредитування такими банками забезпечується шляхом придбання відповідних акцій, а також розміщення облігаційних позик [2]. Варто зазначити те, що на сьогоднішній день розвиток спеціалізованого інноваційного банкінгу є